

ΑΠΟΦΑΣΗ ΤΟΥ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟΥ (τμήμα μείζονος συνθέσεως)
της 11ης Σεπτεμβρίου 2007*

Στην υπόθεση C-431/05,

με αντικείμενο αίτηση εκδόσεως προδικαστικής αποφάσεως, δυνάμει του άρθρου 234 ΕΚ, ασκηθείσα από το Supremo Tribunal de Justiça (Πορτογαλία) με απόφαση της 3ης Νοεμβρίου 2005, η οποία περιήλθε στο Δικαστήριο στις 5 Δεκεμβρίου 2005, στο πλαίσιο της διαφοράς

Merck Genéricos — Produtos Farmacêuticos L^{da}

κατά

Merck & Co. Inc.

Merck Sharp & Dohme L^{da},

ΤΟ ΔΙΚΑΣΤΗΡΙΟ (τμήμα μείζονος συνθέσεως),

συγκείμενο από τους Β. Σκουρή, Πρόεδρο, P. Jann, C. W. A. Timmermans (εισηγητή), A. Rosas, K. Lenaerts, P. Küris, E. Juhász και J. Klůčka, προέδρους τμήματος, K. Schieman, Γ. Αρέστη, U. Løhmus, E. Levits και A. Ó Caoimh, δικαστές,

* Γλώσσα διαδικασίας: η πορτογαλική.

γενικός εισαγγελέας: D. Ruiz-Jarabo Colomer

γραμματέας: M. Ferreira, κύρια υπάλληλος διοικήσεως,

έχοντας υπόψη την έγγραφη διαδικασία και κατόπιν της επ' ακροατηρίου συζητήσεως της 28ης Νοεμβρίου 2006,

λαμβάνοντας υπόψη τις παρατηρήσεις που κατέθεσαν:

- η Merck Genéricos — Produtos Farmacêuticos L^{da}, εκπροσωπούμενη από τον F. Bívar Weinholtz, advogado,
- οι Merck & Co. Inc. και Merck Sharp & Dohme L^{da}, εκπροσωπούμενες από τον R. Subiotto, solicitor, και τον R. Polónio de Sampaio, advogado,
- η Πορτογαλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους L. Fernandes και J. Negrão,
- η Γαλλική Κυβέρνηση, εκπροσωπούμενη από τους G. de Bergues και R. Loosli-Surrans,
- η Κυβέρνηση του Ηνωμένου Βασιλείου, εκπροσωπούμενη από τη V. Jackson, επικουρούμενη από τον A. Dashwood, barrister,

— η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων, εκπροσωπούμενη από τους B. Martenczuk και M. Afonso,

αφού άκουσε τον γενικό εισαγγελέα που ανέπτυξε τις προτάσεις του κατά τη συνεδρίαση της 23ης Ιανουαρίου 2007,

εκδίδει την ακόλουθη

Απόφαση

- ¹ Η αίτηση για την έκδοση προδικαστικής αποφάσεως αφορά την ερμηνεία του άρθρου 33 της Συμφωνίας για τα Δικαιώματα Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου (στο εξής: ΣΔΠΙΕ), απαντώντας ως παράρτημα 1 Γ της Συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), η οποία υπογράφηκε στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994 και εγκρίθηκε με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθόσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της (ΕΕ L 336, σ. 1, στο εξής: Συμφωνία ΠΟΕ).
- ² Η αίτηση υποβλήθηκε στο πλαίσιο διαφοράς μεταξύ της Merck Genéricos — Produtos Farmacéuticos L^{da} (στο εξής: Merck Genéricos) και των Merck & Co. Inc. (στο εξής: M & Co.) και Merck Sharp & Dohme L^{da} (στο εξής: MSL), με αντικείμενο την εκ μέρους της Merck Genéricos προσβολή διπλώματος ευρεσιτεχνίας, κάτοχος του οποίου στην Πορτογαλία είναι η M & Co.

Το νομικό πλαίσιο

Οι Συμφωνίες ΠΟΕ και ΣΔΠΙΕ

- 3 Η Συμφωνία ΠΟΕ και η ΣΔΠΙΕ, η οποία αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα της πρώτης, άρχισαν να ισχύουν από 1ης Ιανουαρίου 1995. Πάντως, κατά το άρθρο 65, παράγραφος 1, της ΣΔΠΙΕ, τα μέλη του ΠΟΕ δεν ήσαν υποχρεωμένα να εφαρμόζουν τις διατάξεις της πριν από τη λήξη περιόδου ενός έτους από την ημερομηνία ενάρξεως ισχύος της Συμφωνίας ΠΟΕ, ήτοι προ της 1ης Ιανουαρίου 1996.
- 4 Το άρθρο 33 της ΣΔΠΙΕ, τιτλοφορούμενο «Διάρκεια της προστασίας», το οποίο απαντά στο τμήμα 5, σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, του μέρους II της εν λόγω συμφωνίας, αναφερόμενο στα πρότυπα σχετικά με τη θεσμοθέτηση, την έκταση και τη χρήση των δικαιωμάτων πνευματικής ιδιοκτησίας, ορίζει:

«Η παρεχόμενη προστασία διαρκεί τουλάχιστον μέχρι την πάροδο εικοσαετίας από την ημερομηνία καταθέσεως της σχετικής αιτήσεως.»

Το εθνικό δίκαιο

- 5 Το άρθρο 7 του πορτογαλικού κώδικα βιομηχανικής ιδιοκτησίας (Código da Propriedade Industrial), ο οποίος εγκρίθηκε με το διάταγμα 30 679 της 24ης Αυγούστου 1940 (στο εξής: κώδικας βιομηχανικής ιδιοκτησίας του 1940), όριζε ότι το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας καθίσταται κοινόχρηστο μετά την παρέλευση δεκαπενταετίας από την ημερομηνία χορηγήσεώς του.

- 6 Ένας νέος κώδικας βιομηχανικής ιδιοκτησίας, ο οποίος εγκρίθηκε με το νομοθετικό διάταγμα 16/95 της 24ης Ιανουαρίου 1995 (στο εξής: κώδικας βιομηχανικής ιδιοκτησίας του 1995), άρχισε να ισχύει από 1ης Ιουνίου 1995.
- 7 Το άρθρο 94 του εν λόγω κώδικα όριζε ότι η διάρκεια ισχύος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι εικοσαετής από την ημερομηνία καταθέσεως της σχετικής αιτήσεως.
- 8 Πάντως, το άρθρο 3 του νομοθετικού διατάγματος 16/95 περιελάμβανε την ακόλουθη μεταβατική διάταξη:

«Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας για τα οποία κατατέθηκαν οι σχετικές αιτήσεις πριν από την έναρξη ισχύος του παρόντος νομοθετικού διατάγματος εξακολουθούν να ισχύουν, όπως προέβλεπε το άρθρο 7 του κώδικα βιομηχανικής ιδιοκτησίας [του 1940].»

- 9 Το εν λόγω άρθρο 3 καταργήθηκε μεταγενέστερα, χωρίς αναδρομική ισχύ, με το άρθρο 2 του νομοθετικού διατάγματος 141/96 της 23ης Αυγούστου 1996, το οποίο άρχισε να ισχύει από τις 12 Σεπτεμβρίου 1996.
- 10 Κατά το άρθρο 1 του εν λόγω νομοθετικού διατάγματος:

«Τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας για τα οποία κατατέθηκαν οι σχετικές αιτήσεις πριν από την έναρξη ισχύος του νομοθετικού διατάγματος 16/95 της 24ης Ιανουαρίου 1995, τα οποία εξακολουθούσαν να ισχύουν την 1η Ιανουαρίου 1996 ή τα οποία χορηγήθηκαν μετά την ως άνω ημερομηνία, εμπίπτουν στις διατάξεις του άρθρου 94 του κώδικα βιομηχανικής ιδιοκτησίας [του 1995].»

- 11 Ο ισχύων σήμερα πορτογαλικός κώδικας βιομηχανικής ιδιοκτησίας εγκρίθηκε με το νομοθετικό διάταγμα 36/2003 της 5ης Μαρτίου 2003. Το άρθρο 99 αυτού ορίζει:

«Διάρκεια ισχύος

Η διάρκεια ισχύος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας είναι εικοσαετής από την ημερομηνία καταθέσεως της αντίστοιχης αιτήσεως.»

Η διαφορά της κύριας δίκης και τα προδικαστικά ερωτήματα

- 12 Τα πραγματικά περιστατικά της υποθέσεως της κύριας δίκης, όπως παρατίθενται στην υποβληθείσα στο Δικαστήριο δικογραφία, μπορούν να συνοψιστούν ως εξής.
- 13 Η M & Co. είναι κάτοχος του πορτογαλικού διπλώματος ευρεσιτεχνίας 70 542, για το οποίο κατατέθηκε σχετική αίτηση στις 4 Δεκεμβρίου 1979 και το οποίο χορηγήθηκε στις 8 Απριλίου 1981. Το εν λόγω δίπλωμα ευρεσιτεχνίας, τιτλοφορούμενο «διαδικασία παρασκευής παραγώγων αμινοξέων ως υπερτασικών», αφορά διαδικασία παρασκευής μιας φαρμακευτικής συνθέσεως η οποία περιέχει τη δραστική ουσία Enalapril. Το εξ αυτής παραγόμενο φάρμακο διατίθεται στο εμπόριο από 1ης Ιανουαρίου 1985 υπό το σήμα RENITEC. Η MSL έλαβε άδεια εκμεταλλεύσεως του οικείου διπλώματος ευρεσιτεχνίας, ενώ διαθέτει και τις σχετικές με την προστασία του εξουσίες.
- 14 Η Merck Genéricos κυκλοφόρησε το 1996 στην αγορά φάρμακο υπό το σήμα ENALAPRIL MERCK, το οποίο εμπορεύεται σε αισθητά χαμηλότερες τιμές από εκείνη του φαρμάκου με το σήμα RENITEC και για το οποίο ισχυρίστηκε, στο πλαίσιο προωθήσεώς του στους ιατρούς, ότι πρόκειται για το ίδιο φάρμακο.

- 15 Οι M & Co. και MSL άσκησαν αγωγή κατά της Merck Genéricos, αξιώνοντας να υποχρεωθεί η τελευταία να απέχει από την εισαγωγή, εμπορία στην Πορτογαλία ή εξαγωγή του επίδικου προϊόντος υπό το σήμα ENALAPRIL MERCK ή υπό οποιαδήποτε άλλη εμπορική επωνυμία χωρίς τη ρητή και τυπική έγκριση των M & Co. και MSL, καθώς και να υποχρεωθεί σε αποκατάσταση της ηθικής και υλικής ζημίας που τους προξένησε με την αθέμιτη συμπεριφορά της.
- 16 Αμυνόμενη, η Merck Genéricos ισχυρίστηκε μεταξύ άλλων ότι η διάρκεια προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας 70 542 είχε λήξει, δοθέντος ότι η προβλεπόμενη στο άρθρο 7 του κώδικα βιομηχανικής ιδιοκτησίας του 1940, ισχύοντος δυνάμει του μεταβατικού καθεστώτος που θεσπίστηκε με το άρθρο 3 του νομοθετικού διατάγματος 16/95, δεκαπενταετής προθεσμία είχε λήξει στις 9 Απριλίου 1996.
- 17 Οι M & Co. και MSL αντέτειναν ότι το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έπαυσε να ισχύει μόλις στις 4 Δεκεμβρίου 1999 δυνάμει του άρθρου 33 της ΣΔΠΙΕ.
- 18 Πρωτοδίκως, οι M & Co. και MSL ηττήθηκαν. Κατόπιν της ασκηθείσας εφέσεως, το Tribunal de Relação de Lisboa (εφετείο της Λισαβόνας) υποχρέωσε, πάντως, τη Merck Genéricos να αποζημιώσει τις M & Co. και MSL λόγω προσβολής του υπ' αριθ. 70 542 διπλώματος ευρεσιτεχνίας, με το αιτιολογικό ότι, δυνάμει του άρθρου 33 της ΣΔΠΙΕ, η οποία έχει άμεσο αποτέλεσμα, το εν λόγω δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έπαυσε να ισχύει στις 9 Απριλίου 2001 και όχι στις 9 Απριλίου 1996.
- 19 Η Merck Genéricos άσκησε ενώπιον του Supremo Tribunal de Justiça (ανώτατου δικαστηρίου) αναίρεση, υποστηρίζοντας, ιδίως, ότι το άρθρο 33 της ΣΔΠΙΕ στερείται οποιουδήποτε άμεσου αποτελέσματος.
- 20 Το αιτούν δικαστήριο υπογραμμίζει ότι ο κώδικας βιομηχανικής ιδιοκτησίας του 1995, συγκεκριμένα το άρθρο 94 αυτού, περί της ελάχιστης διάρκειας ισχύος των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ανερχόμενης σε είκοσι έτη, δεν μπορούσε να τύχει εφαρμογής στην υπόθεση της κύριας δίκης.

- 21 Επομένως, δυνάμει του άρθρου 7 του κώδικα βιομηχανικής ιδιοκτησίας του 1940, θα έπρεπε να κριθεί ότι το επίδικο στα πλαίσια της κύριας δίκης δίπλωμα ευρεσιτεχνίας έπαυσε να ισχύει στις 8 Απριλίου 1996.
- 22 Πάντως, σύμφωνα με το ίδιο δικαστήριο, αν είχε εφαρμογή το άρθρο 33 της ΣΔΠΙΕ, το οποίο ορίζει ότι η ελάχιστη διάρκεια προστασίας των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας είναι η εικοσαετία, τότε η επίλυση της διαφοράς θα ήταν διαφορετική, δεδομένου ότι οι M & Co. και MSL θα νομιμοποιούνταν να αξιώσουν την προστασία του επίδικου στα πλαίσια της κύριας δίκης διπλώματος ευρεσιτεχνίας.
- 23 Συναφώς, το Supremo Tribunal de Justiça υπογραμμίζει ότι, σύμφωνα με τις αρχές του πορτογαλικού δικαίου που διέπουν την ερμηνεία των διεθνών συνθηκών, το άρθρο 33 της ΣΔΠΙΕ έχει άμεσο αποτέλεσμα υπό την έννοια ότι οι ιδιώτες μπορούν να την επικαλούνται έναντι οποιουδήποτε στο πλαίσιο ένδικης διαφοράς.
- 24 Το αιτούν δικαστήριο υπενθυμίζει περαιτέρω ότι, όσον αφορά την ερμηνεία των διατάξεων της ΣΔΠΙΕ στον τομέα των σημάτων, το Δικαστήριο έχει κρίνει εαυτό αρμόδιο όταν οι ανωτέρω διατάξεις εφαρμόζονται επί καταστάσεων που διέπονται τόσο από το εθνικό όσο και από το κοινοτικό δίκαιο (απόφαση της 16ης Ιουνίου 1998, C-53/96, Hermès, Συλλογή 1998, σ. I-3603, και της 14ης Δεκεμβρίου 2000, C-300/98 και C-392/98, Dior κ.λπ., Συλλογή 2000, σ. I-11307).
- 25 Συναφώς, το εν λόγω εθνικό δικαστήριο υπογραμμίζει ότι, στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, ο κοινοτικός νομοθέτης θέσπισε τις ακόλουθες πράξεις:
 - τον κανονισμό (ΕΟΚ) 1768/92 του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 1992, σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φάρμακα (ΕΕ L 182, σ. 1)·

- τον κανονισμό (ΕΚ) 2100/94 του Συμβουλίου, της 27ης Ιουλίου 1994, για τα κοινοτικά δικαιώματα επί φυτικών ποικιλιών (ΕΕ L 227, σ. 1), ζήτημα το οποίο προβλέπεται ρητώς στο άρθρο 27, παράγραφος 3, στοιχείο β', της ΣΔΠΕ, και
- την οδηγία 98/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 6ης Ιουλίου 1998, για την έννομη προστασία των βιοτεχνολογικών εφευρέσεων (ΕΕ L 213, σ. 13).

²⁶ Κατόπιν αυτού, το αιτούν δικαστήριο εκτιμά ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο επίσης να ερμηνεύει τις διατάξεις της ΣΔΠΕ σχετικά με τα διπλώματα ευρεσιτεχνίας, συγκεκριμένα το άρθρο 33 αυτής.

²⁷ Πάντως, δέχεται ότι η άποψη αυτή μπορεί να αμφισβητηθεί δοθέντος ότι, σε αντίθεση προς την αφορώσα τα σήματα κοινοτική κανονιστική ρύθμιση, οι πράξεις κοινοτικού δικαίου στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας αφορούν μόνον ορισμένα συγκεκριμένα ζητήματα.

²⁸ Υπό τις περιστάσεις αυτές, το Supremo Tribunal de Justiça ανέστειλε τη δίκη και υπέβαλε στο Δικαστήριο τα ακόλουθα προδικαστικά ερωτήματα:

«1) Είναι το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων αρμόδιο να ερμηνεύσει το άρθρο 33 της ΣΔΠΕ;

- 2) Σε περίπτωση καταφατικής απαντήσεως επί του πρώτου ερωτήματος, υποχρεούνται τα εθνικά δικαστήρια να εφαρμόζουν το προμνησθέν άρθρο, αυτεπαγγέλτως ή κατ' αίτηση ενός διαδίκου, στο πλαίσιο εκκρεμούς ενώπιόν τους διαφοράς;»

Επί των προδικαστικών ερωτημάτων

- ²⁹ Με τα δύο ερωτήματά του, τα οποία πρέπει να εξεταστούν από κοινού, το αιτούν δικαστήριο ερωτά, κατ' ουσίαν, αν το κοινοτικό δίκαιο επιτρέπει ή απαγορεύει την απευθείας εκ μέρους του εθνικού δικαστηρίου εφαρμογή του άρθρου 33 της ΣΔΠΙΕ στο πλαίσιο εκκρεμούς ενώπιόν του διαφοράς.
- ³⁰ Προκαταρκτικώς, υπενθυμίζεται ότι, δυνάμει του άρθρου 300, παράγραφος 7, ΕΚ «[ο]ι συμφωνίες που συνάπτονται υπό τους όρους που καθορίζονται στο παρόν άρθρο δεσμεύουν τα όργανα της Κοινότητας και τα κράτη μέλη».
- ³¹ Η Συμφωνία ΠΟΕ, αναπόσπαστο μέρος της οποίας είναι η ΣΔΠΙΕ, υπογράφηκε από την Κοινότητα και εγκρίθηκε ακολούθως με την απόφαση 94/800. Ως εκ τούτου, σύμφωνα με πάγια νομολογία, οι διατάξεις της ΣΔΠΙΕ αποτελούν του λοιπού αναπόσπαστο τμήμα της κοινοτικής έννομης τάξεως (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 10ης Ιανουαρίου 2006, C-344/04, ΙΑΤΑ και ELFAA, Συλλογή 2006, σ. I-403, σκέψη 36, και της 30ής Μαΐου 2006, C-459/03, Επιτροπή κατά Ιρλανδίας, Συλλογή 2006, σ. I-4635, σκέψη 82). Στο πλαίσιο της ίδιας έννομης τάξεως, το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να αποφαινεται προδικαστικώς επί της ερμηνείας της ως άνω συμφωνίας (βλ., ιδίως, αποφάσεις της 30ής Απριλίου 1974, 181/73, Haegeman, Συλλογή τόμος 1974, σ. 245, σκέψεις 4 έως 6, και της 30ής Σεπτεμβρίου 1987, 12/86, Demirel, Συλλογή 1987, σ. 3719, σκέψη 7).

- 32 Η Συμφωνία ΠΟΕ συνήφθη από την Κοινότητα και από όλα τα κράτη μέλη της δυνάμει συντρέχουσας αρμοδιότητας και, όπως επισήμανε το Δικαστήριο με τη σκέψη 24 της προπαρατεθείσας αποφάσεως *Hermès*, χωρίς να έχουν κατανεμηθεί μεταξύ Κοινότητας και κρατών μελών οι έναντι των άλλων συμβαλλομένων μερών υποχρεώσεις τους.
- 33 Εξ αυτού έπεται ότι, δεδομένου ότι η ΣΔΠΙΕ έχει συναφθεί από την Κοινότητα και τα κράτη μέλη της δυνάμει συντρέχουσας αρμοδιότητας, το Δικαστήριο, επιλαμβανόμενο μιας υποθέσεως σύμφωνα με τις διατάξεις της Συνθήκης ΕΚ, ιδίως βάσει του άρθρου 234 ΕΚ, έχει αρμοδιότητα να προσδιορίζει τις υποχρεώσεις που ανέλαβε η Κοινότητα κατ' αυτόν τον τρόπο και να ερμηνεύει προς τούτο τις διατάξεις της ΣΔΠΙΕ (βλ., υπό την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα απόφαση *Dior* κ.λπ., σκέψη 33).
- 34 Επιπλέον, όπως έχει κρίνει το Δικαστήριο, όταν πρόκειται για τομέα στον οποίο η Κοινότητα δεν έχει ακόμα νομοθετήσει και ο οποίος, κατά συνέπεια, ανήκει στην αρμοδιότητα των κρατών μελών, η προστασία των δικαιωμάτων επί των προϊόντων της διανοίας και τα μέτρα που λαμβάνουν προς τούτο οι δικαστικές αρχές δεν εμπίπτουν στο κοινοτικό δίκαιο, οπότε το τελευταίο ούτε υπαγορεύει ούτε αποκλείει η έννομη τάξη κράτους μέλους να αναγνωρίζει υπέρ των ιδιωτών το δικαίωμα να στηρίζονται ευθέως σε κανόνα περιλαμβανόμενο στη ΣΔΠΙΕ ή να επιβάλλει στα δικαστήρια την υποχρέωση να εφαρμόζουν αυτεπαγγέλτως τον ως άνω κανόνα (βλ. προπαρατεθείσα απόφαση *Dior* κ.λπ., σκέψη 48).
- 35 Αντιθέτως, όταν διαπιστώνεται ότι υφίσταται κοινοτική κανονιστική ρύθμιση στον οικείο τομέα, το κοινοτικό δίκαιο εφαρμόζεται, γεγονός που συνεπάγεται την υποχρέωση, στο μέτρο του δυνατού, ερμηνείας σύμφωνης με τη ΣΔΠΙΕ (βλ., υπό την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα απόφαση *Dior* κ.λπ., σκέψη 47), χωρίς, πάντως να υφίσταται η δυνατότητα αναγνώρισεως στην οικεία διάταξη της εν λόγω συμφωνίας άμεσο αποτέλεσμα (βλ., υπό την έννοια αυτή, προπαρατεθείσα απόφαση *Dior* κ.λπ., σκέψη 44).
- 36 Η απάντηση στο ερώτημα ποια από τις δύο υποθέσεις στις οποίες αναφέρονται οι δύο προηγούμενες σκέψεις της παρούσας αποφάσεως ισχύει, όσον αφορά τον

συναφή τομέα στον οποίο εμπίπτει η διάταξη της ΣΔΠΙΕ στο πλαίσιο της κύριας δίκης, απαιτεί την εξέταση του ζητήματος της κατανομής των αρμοδιοτήτων μεταξύ της Κοινότητας και των κρατών μελών της.

- 37 Το τελευταίο αυτό ερώτημα απαιτεί ενιαία απάντηση σε κοινοτικό επίπεδο την οποία μόνον το Δικαστήριο είναι σε θέση να δώσει.
- 38 Ως εκ τούτου, υφίσταται βέβαιο κοινοτικό συμφέρον να θεωρηθεί ότι το Δικαστήριο είναι αρμόδιο να ερμηνεύσει το άρθρο 33 της ΣΔΠΙΕ προκειμένου να προσδιορίσει, όπως το καλεί να πράξει εν προκειμένω το αιτούν δικαστήριο, αν η αναγνώριση στην ως άνω διάταξη άμεσου αποτελέσματος προσκρούει στο κοινοτικό δίκαιο.
- 39 Υπό το φως των προμνησθεισών με τις σκέψεις 34 και 35 της παρούσας αποφάσεως αρχών, επιβάλλεται, ως εκ τούτου, η εξέταση του αν, στον συγκεκριμένο τομέα στον οποίο εμπίπτει το άρθρο 33 της ΣΔΠΙΕ, ήτοι στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, υφίσταται κοινοτική κανονιστική ρύθμιση.
- 40 Επιβάλλεται η διαπίστωση ότι, στην παρούσα φάση εξελίξεως του κοινοτικού δικαίου, αυτό δεν συμβαίνει.
- 41 Πράγματι, μεταξύ των κοινοτικών πράξεων που παραθέτει το αιτούν δικαστήριο, μόνον η οδηγία 98/44 αφορά αμιγώς τον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας. Πάντως, η ως άνω οδηγία ρυθμίζει μόνο συγκεκριμένο και μεμονωμένο ζήτημα του τομέα αυτού, ήτοι τη δυνατότητα χορηγήσεως διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας σε βιοτεχνολογικές εφευρέσεις, ο οποίος τομέας είναι επιπλέον εντελώς διακριτός από το αντικείμενο του άρθρου 33 της ΣΔΠΙΕ.

- 42 Όσον αφορά τον κανονισμό 2100/94, εγκαθιδρύει σύστημα κοινοτικών δικαιωμάτων επί φυτικών ποικιλιών, το οποίο, όπως παρατήρησε ο γενικός εισαγγελέας στο σημείο 48 των προτάσεων του, δεν μπορεί να εξομοιωθεί με αυτό των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, όπως δέχεται και η Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων. Έτσι, το άρθρο 19 του ως άνω κανονισμού προβλέπει εικοσιπενταετή έως και τριακονταετή διάρκεια προστασίας, από της χορηγήσεώς της.
- 43 Τέλος, όσον αφορά τον κανονισμό 1768/92, στον οποίο μπορεί να προστεθεί και ο κανονισμός (ΕΚ) 1610/96 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 23ης Ιουλίου 1996, σχετικά με την καθιέρωση συμπληρωματικού πιστοποιητικού προστασίας για τα φυτοπροστατευτικά προϊόντα (ΕΕ L 198, σ. 30), υπενθυμίζεται ότι παρόμοιο πιστοποιητικό έχει ως σκοπό την αντιστάθμιση της μακράς προθεσμίας η οποία πρέπει να παρέλθει, όσον αφορά τα οικεία προϊόντα, από της καταθέσεως αιτήσεως για τη χορήγηση διπλώματος ευρεσιτεχνίας και μέχρι τη χορήγηση της αδείας διαθέσεως στην αγορά, προβλέποντας, σε ορισμένες περιπτώσεις, συμπληρωματική περίοδο προστασίας του διπλώματος ευρεσιτεχνίας (βλ., καθόσον αφορά τον κανονισμό 1768/92, απόφαση της 21ης Απριλίου 2005, C-207/03 και C-252/03, Novartis κ.λπ., Συλλογή 2005, σ. I-3209, σκέψη 2).
- 44 Το συμπληρωματικό πιστοποιητικό δεν θίγει την εθνική και, επομένως, ενδεχομένως διαφορετική εμβέλεια της προστασίας που παρέχει το δίπλωμα ευρεσιτεχνίας ούτε, ειδικότερα, την ίδια τη διάρκεια ισχύος του διπλώματος ευρεσιτεχνίας, η οποία εξακολουθεί να διέπεται από το εθνικό δίκαιο βάσει του οποίου απονεμήθηκε.
- 45 Τούτο προκύπτει από το άρθρο 5 των ανωτέρω δύο κανονισμών, βάσει των οποίων «το πιστοποιητικό παρέχει τα ίδια δικαιώματα με το κύριο δίπλωμα ευρεσιτεχνίας και υπόκειται στους ίδιους περιορισμούς και υποχρεώσεις», καθώς και από το άρθρο 13, παράγραφος 1, των ιδίων κανονισμών, το οποίο προβλέπει ότι «το πιστοποιητικό παράγει αποτελέσματα από τη νόμιμη λήξη του κύριου διπλώματος ευρεσιτεχνίας».
- 46 Επομένως, επιβάλλεται η διαπίστωση ότι η Κοινότητα δεν έχει ασκήσει ακόμα τις αρμοδιότητές της στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας ή ότι τουλάχιστον σε εσωτερικό επίπεδο η άσκηση αυτή εξακολουθεί μέχρι σήμερα να είναι ελάχιστα σημαντική ώστε να μπορεί να θεωρηθεί ότι, ως έχουν επί του παρόντος τα πράγματα, ο συγκεκριμένος τομέας εμπίπτει στο κοινοτικό δίκαιο.

- 47 Υπό το φως της προμνησθείσας στη σκέψη 34 της παρούσας αποφάσεως αρχής, πρέπει να συναχθεί ότι, εφόσον το άρθρο 33 της ΣΔΠΙΕ εμπίπτει σε τομέα για τον οποίο τα κράτη μέλη εξακολουθούν, στην παρούσα φάση εξελίξεως του κοινοτικού δικαίου, να είναι κυρίως αρμόδια, είναι θεμιτό να αναγνωρίζουν τα ίδια άμεσο ή μη άμεσο αποτέλεσμα στην ως άνω διάταξη.
- 48 Υπό τις περιστάσεις αυτές, στα υποβληθέντα ερωτήματα πρέπει να δοθεί η απάντηση ότι, στην παρούσα φάση εξελίξεως της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δεν προσκρούει στο κοινοτικό δίκαιο το ότι ένα εθνικό δικαστήριο εφαρμόζει απευθείας, υπό τις προβλεπόμενες από το εθνικό δίκαιο προϋποθέσεις, το άρθρο 33 της ΣΔΠΙΕ.

Επί των δικαστικών εξόδων

- 49 Δεδομένου ότι η διαδικασία ενέχει, ως προς τους διαδίκους της κύριας δίκης, τον χαρακτήρα παρεμπόμποντος που ανέκυψε ενώπιον του αιτούντος δικαστηρίου, σ' αυτό εναπόκειται να αποφανθεί επί των δικαστικών εξόδων. Τα έξοδα στα οποία υποβλήθηκαν όσοι υπέβαλαν παρατηρήσεις στο Δικαστήριο, πέραν εκείνων των διαδίκων, δεν αποδίδονται.

Για τους λόγους αυτούς, το Δικαστήριο (τμήμα μείζονος συνθέσεως) αποφαινεται:

Στην παρούσα φάση εξελίξεως της κοινοτικής κανονιστικής ρυθμίσεως στον τομέα των διπλωμάτων ευρεσιτεχνίας, δεν προσκρούει στο κοινοτικό δίκαιο το ότι ένα εθνικό δικαστήριο εφαρμόζει απευθείας, υπό τις προβλεπόμενες από το εθνικό δίκαιο προϋποθέσεις, το άρθρο 33 της Συμφωνίας για τα Δικαιώματα

Πνευματικής Ιδιοκτησίας στον Τομέα του Εμπορίου, απαντώντας ως παράρτημα 1 Γ της Συμφωνίας για την ίδρυση του Παγκόσμιου Οργανισμού Εμπορίου (ΠΟΕ), η οποία υπογράφηκε στο Μαρακές στις 15 Απριλίου 1994 και εγκρίθηκε με την απόφαση 94/800/ΕΚ του Συμβουλίου, της 22ας Δεκεμβρίου 1994, σχετικά με την εξ ονόματος της Ευρωπαϊκής Κοινότητας σύναψη των συμφωνιών που απέρρευσαν από τις πολυμερείς διαπραγματεύσεις του Γύρου της Ουρουγουάης (1986-1994), καθόσον αφορά τα θέματα που εμπίπτουν στις αρμοδιότητές της.

(υπογραφές)